

190

OBWIESZCZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 15 maja 1948 r.

w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu dekretu z dnia 3 lutego 1947 r. o rejestracji i umarzaniu niektórych dokumentów na okaziciela, emitowanych przed dniem 1 września 1939 r.

Na podstawie art. 5 dekretu z dnia 14 kwietnia 1948 r. o zmianie dekretu z dnia 3 lutego 1947 r. o rejestracji i umarzaniu niektórych dokumentów na okaziciela, emitowanych przed 1 września 1939 r. (Dz. U. R. P. Nr 21, poz. 140) ogłaszam w załączeniu jednolity tekst dekretu z dnia 3 lutego 1947 r. o rejestracji i umarzaniu niektórych dokumentów na okaziciela, emitowanych przed dniem 1 września 1939 r. (Dz. U. R. P. Nr 22, poz. 88), z uwzględnieniem zmian wprowadzonych dekretem z dnia 14 kwietnia 1948 r. (Dz. U. R. P. Nr 21, poz. 140).

Podany w załączniku do obwieszczenia niniejszego jednolity tekst dekretu z dnia 3 lutego 1947 r. o rejestracji i umarzaniu niektórych dokumentów na okaziciela, emitowanych przed dniem 1 września 1939 r. w brzmieniu, obowiązującym od dnia 1 maja 1948 r., nie obejmuje

przepisów art. 2 i 3 dekretu z dnia 14 kwietnia 1948 r. (Dz. U. R. P. Nr 21, poz. 140), których brzmienie jest następujące:

„Art. 2. W przypadkach wyznaczenia przedstawiciela przez sąd rejestrowy, zgodnie z dotychczasowym brzmieniem art. 3 dekretu z dnia 3 lutego 1947 r., przedstawiciel ten przekaze wszelkie akta i dokumenty dotyczące rejestracji właściwej izbie przemysłowo-handlowej.

Art. 3. Czynności dokonane zgodnie z przepisami dekretu z dnia 3 lutego 1947 r. o rejestracji i umarzaniu niektórych dokumentów na okaziciela, emitowanych przed dniem 1 września 1939 r., do dnia wejścia w życie niniejszego dekretu, pozostają w mocy“.

Minister Skarbu:

Konstanty Dąbrowski

Załącznik do obwieszczenia Ministra Skarbu z dnia 15 maja 1948 r. (poz. 190).

D E K R E T

z dnia 3 lutego 1947 r.

o rejestracji i umarzaniu niektórych dokumentów na okaziciela emitowanych przed dniem 1 września 1939 r.

Na podstawie ustawy z dnia 3 stycznia 1945 r. o trybie wydawania dekretów z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr 1, poz. 1) — Rada Ministrów postanawia, a Prezydium Krajowej Rady Narodowej zatwierdza, co następuje:

Art. 1. 1. Posiadacze dokumentów na okaziciela, emitowanych przed dniem 1 września 1939 r., a w dniu tym nie przedawnionych, obowiązani są przedstawić je do rejestracji w terminie do dnia 31 marca 1949 r.

2. Przepis ustępu poprzedzającego stosuje się także do dokumentów, które zostały umorzone przed dniem wejścia w życie niniejszego dekretu.

Art. 2. 1. Jeżeli dokumenty, określone w ar-

tykule poprzedzającym, zostały utracone w czasie od dnia 1 września 1939 r. do dnia 17 grudnia 1945 r., to rejestracja ich może mieć miejsce na podstawie zaświadczeń, wydanych przez instytucje kredytowe, związki samorządu terytorialnego i gospodarczego, zakłady ubezpieczeń społecznych, Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych oraz urzędy i wszelkiego rodzaju osoby prawne prawa publicznego, w których posiadaniu lub dzierżeniu dokumenty te znajdowały się w chwili ich utraty.

2. Zaświadczenia mogą być wydawane tylko na podstawie zachowanych ksiąg lub innych pisemnych dowodów wystawiającego zaświadcze-

nie, z których wynika, że dokumenty znajdowały się w chwili ich utraty w posiadaniu lub dzierżeniu osób, upoważnionych w myśl ust. 1 do wydawania zaświadczeń. Zaświadczenie winno zawierać kolejny numer spisu wydanych zaświadczeń, imię i nazwisko lub nazwę osoby uprawnionej, jej miejsce zamieszkania lub siedzibę oraz dokładne określenie utraconych dokumentów ze wskazaniem ich serii, numerów, jak również powołanie się na księgi lub inne pisemne dowody, które stanowiły podstawę wydania zaświadczenia oraz, w miarę możliwości, czas ich utraty. Pod podpisami należy w sposób czytelny podać imiona, nazwiska i stanowiska osób podpisanych. Wraz z zaświadczeniem wydaje się jego poświadczony odpis, który winien posiadać wszystkie wyżej wymienione cechy zaświadczenia.

3. Instytucje, uprawnione w myśl ust. 1 do wydawania zaświadczeń, są obowiązane do prowadzenia szczegółowego spisu wydanych zaświadczeń.

4. Wystawca oraz wszystkie placówki rejestracyjne uprawnione są do badania prawidłowości wydanych zaświadczeń.

Art. 3. 1. Rejestrację dokumentów przeprowadza instytucja, która je emitowała (wystawca). Wystawcy obowiązani są do dnia 31 maja 1948 r. złożyć instytucji, która sprawuje z ramienia Ministra Skarbu nadzór nad rejestracją, wykaz swoich placówek rejestracyjnych z podaniem ich adresów. Instytucja sprawująca nadzór ogłosi do dnia 30 czerwca 1948 r. w Monitorze Polskim wykaz placówek rejestracyjnych, zgłoszonych przez wystawców ze wskazaniem ich adresów.

2. Rejestrację dokumentów emitowanych przez wystawców, których placówki rejestracyjne nie zostały umieszczone w wykazie, przeprowadzi na żądanie posiadacza dokumentu izba przemysłowo-handlowa, właściwa według ostatniej siedziby wystawcy, a w braku takiej izby w kraju Izba Przemysłowo-Handlowa w Warszawie.

Art. 4. 1. Rejestrację dokumentów znajdujących się za granicą przeprowadzą polskie urzędy konsularne.

2. O rozpoczęciu rejestracji urząd konsularny winien ogłosić w sposób przyjęty w kraju, na który działalność urzędu się rozciąga.

Art. 5. 1. Organ przeprowadzający rejestrację ostempluje przedstawione dokumenty umieszczając na nich wzmiankę o zarejestrowaniu, datę rejestracji i swój podpis oraz sporządzi protokół, który winien zawierać: imię i nazwisko lub nazwę, adres, narodowość i przynależność państwową posiadacza dokumentu lub zaświadczenia, jego oświadczenie, kiedy i od kogo dokument nabył, datę rejestracji oraz podpis zgłaszającego dokument do rejestracji i organu przeprowadzającego rejestrację. Gdy rejestracja dokonywana jest na podstawie zaświadczenia (art. 2), posiadacz

tego zaświadczenia obowiązany jest złożyć jego zaświadczony odpis dla dołączenia do protokołu.

2. Organ przeprowadzający rejestrację jest obowiązany prowadzić oddzielny wykaz dla każdego rodzaju dokumentów zarejestrowanych, zawierający dane podlegające zamieszczeniu w protokole o zarejestrowaniu.

3. Wykazy, sporządzone przez polskie urzędy konsularne wraz z protokołami rejestracyjnymi, winny być niezwłocznie po zakończeniu rejestracji przesłane za pośrednictwem instytucji sprawującej nadzór nad rejestracją wystawcom dokumentów lub zgodnie z art. 3 właściwym izbom przemysłowo-handlowym.

4. Wystawcy i izby przemysłowo-handlowe obowiązani są w terminie do dnia 1 lipca 1949 r. przesłać instytucji, sprawującej nadzór nad rejestracją, ogólne zestawienie wyników rejestracji.

5. Nadzór nad rejestracją sprawuje Minister Skarbu za pośrednictwem wyznaczonej przez siebie instytucji.

Art. 6. Dokumenty na okaziciela podlegające rejestracji, nie ostemplowane przed upływem terminu rejestracji, tracą moc prawną.

Art. 7. 1. Po upływie terminu rejestracji wystawca po uprzednim uzyskaniu zezwolenia Ministra Skarbu obowiązany jest wydać osobie uprawnionej duplikaty lub świadectwa tymczasowe w zamian dokumentów zarejestrowanych na podstawie zaświadczeń.

2. W przypadku zbiegu rejestracji (kilkakrotnego zarejestrowania) lub zbiegu wniosku o umorzenie dokumentu z jego rejestracją, wystawca wyda duplikat lub świadectwo tymczasowe zgodnie z orzeczeniem sądowym.

3. Wydawanie duplikatów i świadectw tymczasowych przez izby przemysłowo-handlowe w zamian dokumentów zarejestrowanych uregułuje rozporządzenie Ministra Skarbu wydane w porozumieniu z Ministrami Sprawiedliwości oraz Przemysłu i Handlu.

Art. 8. Koszty rejestracji ponosi wystawca. W przypadkach przewidzianych w art. 3 ust. 2 oraz innych zasługujących na uwzględnienie Minister Skarbu jest upoważniony do tymczasowego pokrywania kosztów rejestracji na fachunek wystawców w granicach sum przewidzianych w budżecie.

Art. 9. 1. Kto w czasie od 1 września 1939 r. do dnia 17 grudnia 1945 r. utracił dokument na okaziciela wskutek zniszczenia, zagubienia lub bezprawnego zaboru, może, o ile dokument ten nie został na jego żądanie zarejestrowany na podstawie zaświadczenia (art. 2), złożyć wniosek o umorzenie dokumentu w sądzie miejsca, w którym ma siedzibę wystawca lub właściwa do przeprowadzenia rejestracji izba przemysłowo-handlowa.

2. Wniosek winien być złożony w terminie zakreślonym do rejestracji.

3. We wniosku należy bliżej określić dokument mający ulec umorzeniu i wskazać jego numer i inne cechy oraz uprawdopodobnić fakt posiadania dokumentu i jego utraty.

Art. 10. 1. Wystawcy (izby przemysłowo-handlowe) obowiązani są na podstawie doręczonych im opisów wniosków o umorzenie prowadzić wykaz dokumentów, zgłoszonych do umorzenia. Dla każdego rodzaju dokumentów winien być prowadzony oddzielny wykaz.

2. Wystawcy (izby przemysłowo-handlowe) obowiązani są w ciągu 2 miesięcy po ukończeniu rejestracji przedstawić właściwemu sądom wykazy zarejestrowanych dokumentów.

Art. 11. Do postępowania w sprawach z wniosków o umorzenie dokumentów stosuje się przepisy części ogólnej kodeksu postępowania niespornego, o ile przepisy poniższe nie stanowią inaczej.

Art. 12. 1. Jeżeli okaże się, że zgłoszono wniosek o umorzenie dokumentu zarejestrowanego, sąd po otrzymaniu wykazów wymienionych w art. 10 wezwie dzierżyciela dokumentu lub osobę, która zgłosiła dokument do rejestracji na podstawie zaświadczenia, do złożenia dokumentu lub zaświadczenia w terminie 14-dniowym. Termin powyższy może być przez sąd przedłużony.

2. W przypadku niezłożenia dokumentu lub zaświadczenia w terminie zakreślonym sąd wyda postanowienie o umorzeniu dokumentu.

3. W razie złożenia dokumentu lub zaświadczenia sąd stosownie do okoliczności albo oddali wniosek o umorzenie dokumentu i zwróci dokument lub zaświadczenie dzierżycielowi, albo, uznając w braku sporu prawo wnioskodawcy do dokumentu, wyda mu dokument lub zaświadczenie z adnotacją o prawie wnioskodawcy do otrzymania duplikatu lub świadectwa tymczasowego i umorzy postępowanie w sprawie.

Art. 13. Jeżeli pomiędzy wnioskodawcą i dzierżycielem dokumentu lub zaświadczenia powstanie spór o prawo do dokumentu, sąd zawiesi postępowanie i odeśle ich na drogę postępowania spornego, zakreślając im termin do wytoczenia powództwa.

Art. 14. Jeżeli wniosek o umorzenie dotyczy dokumentu nie zarejestrowanego, sąd orzeknie stosownie do ustalonych w toku postępowania okoliczności.

Art. 15. Po uprawomocnieniu się postanowienia o umorzeniu dokumentu wystawca wyda uprawnionemu za zwrotem kosztów sporządzenia duplikat dokumentu lub świadectwo tymczasowe.

Art. 16. Duplikat lub świadectwo tymczasowe, wydane po dniu wejścia w życie niniejszego dekretu, zastępują dokument na okaziciela ze wzmianką o rejestracji.

Art. 17. Od wniosku o umorzenie dokumentu, zażalenia i skargi kasacyjnej w sprawie z takiego wniosku pobiera się piątą część wpisu stosunkowego od wartości nominalnej dokumentu, nie

mniej jednak niż 100 zł. Poza tym stosuje się odpowiednio przepisy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych.

Art. 18. 1. Przepisów niniejszego dekretu nie stosuje się do:

- 1) dokumentów na okaziciela, emitowanych przez Państwo,
- 2) dokumentów emitowanych za granicą,
- 3) kuponów,
- 4) banknotów i innych dokumentów płatnych za okazaniem,
- 5) dokumentów z zastrzeżeniem nieumarzalności.

2. Jednakże kupony utracone łącznie z dokumentem płatne po dniu złożenia wniosku o umorzenie dokumentu podlegają umorzeniu, jeżeli umorzenie ich było dopuszczalne według dotychczasowych dzielnicowych przepisów.

Art. 19. 1. Kto nie może podać istotnych znamion utraconego dokumentu, a w szczególności jego numeru, może w terminie przewidzianym dla rejestracji zgłosić wystawcy w siedzibie jego zakładu centralnego lub, o ile ma zastosowanie ust. 2 art. 3, we właściwej izbie przemysłowo-handlowej utratę dokumentu.

2. Zgłoszenie winno zawierać uprawdopodobnienie okoliczności co do posiadania i utraty dokumentu oraz powołanie dowodów na stwierdzenie tych okoliczności.

3. Uprawnienia osób, które zgłosiły utratę dokumentów, określi rozporządzenie Ministra Skarbu, wydane w porozumieniu z Ministrami Sprawiedliwości oraz Przemysłu i Handlu.

Art. 20. 1. Sprawy z wniosków o umorzenie dokumentów na okaziciela, podlegających przepisom niniejszego dekretu, wszczęte przed dniem jego wejścia w życie, mogą być na wniosek osoby uprawnionej rozpoznawane według dotychczasowych przepisów lub na podstawie przepisów niniejszego dekretu.

2. Zgłoszenie wniosku o umorzenie dokumentu przed wejściem w życie niniejszego dekretu nie stoi na przeszkodzie do zarejestrowania dokumentu na podstawie zaświadczenia przewidzianego w art. 2. Zarejestrowanie dokumentu powoduje umorzenie postępowania sądowego.

3. Prawomocne postanowienia sądu o umorzeniu dokumentów, wydane na podstawie dotychczasowych przepisów, podaje się do publicznej wiadomości przez wywieszenie w lokalu sądu.

Art. 21. Osoby uprawnione do działania w imieniu wystawcy, które nie dopełniły obowiązku zgłoszenia swoich placówek rejestracyjnych i ich adresów (art. 3 ust. 1), podlegają karze grzywny do 300.000 zł. Do orzekania właściwe są powiatowe władze administracji ogólnej.

Art. 22. Wykonanie niniejszego dekretu porucza się Ministrom: Sprawiedliwości, Skarbu, Spraw Zagranicznych oraz Przemysłu i Handlu.

Art. 23. Dekret niniejszy wchodzi w życie w trzy miesiące po ogłoszeniu.